KONVENCIJA

par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām,

kura atvērta parakstīšanai Romā, 1980. gada 19. jūnijā

PREAMBULA

Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līguma AUGSTĀS LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES,

APŅĒMUŠĀS turpināt darbu pie Kopienā jau veiktās tiesību aktu vienveidošanas starptautisko privāttiesību jomā, konkrēti, jurisdikcijas un tiesas spriedumu izpildes jomā,

VĒLOTIES noteikt vienveidīgas normas attiecībā uz tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām,

IR VIENOJUŠĀS ŠĀDI.

I SADAĻA

KONVENCIJAS PIEMĒROŠANAS JOMA

1. pants

Konvencijas piemērošanas joma

1. Šīs konvencijas normas piemēro līgumsaistībām jebkurā situācijā, kurā ir izvēle starp dažādu valstu tiesību aktiem.

2. Tās nepiemēro:

a) jautājumiem par fizisko personu statusu vai tiesībspēju, neskarot 11. pantu;

b) līgumsaistībām, kas attiecas uz:

— testamentiem un mantošanu,

— īpašumtiesībām, kas izriet no laulības attiecībām,

— tiesībām un pienākumiem, kas izriet no ģimenes, vecāku un bērnu, laulības vai radniecības attiecībām, tostarp bērnu, kas dzimuši ārpus laulības, uzturēšanas pienākumiem;

c) saistībām, kas izriet no vekseļiem, čekiem un parādzīmēm un citiem apgrozības vērtspapīriem, ciktāl saistības saskaņā ar šādiem citiem apgrozības vērtspapīriem izriet no to apgrozības rakstura;

d) attiecībā uz vienošanos griezties šķīrējtiesā un attiecībā uz vienošanos par tiesas izvēli;

e) jautājumiem, ko reglamentē tiesību akti par uzņēmējsabiedrībām un citām struktūrām, kas ir vai nav juridiskas personas, piemēram, to izveide, reģistrējot vai citādi, tiesībspēja, uzņēmējsabiedrību un citu struktūru, kas ir vai nav juridiskas personas, iekšējā organizācija vai likvidācija un amatpersonu un dalībnieku kā tādu personiskā atbildība par uzņēmējsabiedrības vai struktūras saistībām;

f) jautājumu par to, vai pārstāvis spēj saistīt principālu, vai iestāde var saistīt uzņēmējsabiedrību vai struktūru, kas ir vai nav juridiska persona, attiecībā pret trešo personu;

g) trastu veidošanu un attiecībām starp rīkotājiem, aizbildņiem un saņēmējiem;

h) pierādījumiem un procesuālajiem jautājumiem, neskarot 14. pantu.

3. Šīs Konvencijas noteikumus nepiemēro attiecībā uz apdrošināšanas līgumiem, kuri aptver riskus Eiropas Ekonomikas kopienas dalībvalstu teritorijās. Lai noteiktu, vai pastāv riska iespēja šajās teritorijās, tiesa piemēro attiecīgās valsts tiesību aktus.

4. Iepriekšējā daļa neattiecas uz pārapdrošināšanas līgumiem.

2. pants

To valstu, kas nav līgumslēdzējas, tiesību aktu piemērošana

Jebkurus šajā konvencijā paredzētos tiesību aktus piemēro neatkarīgi no tā, vai tie ir vai nav Līgumslēdzējas valsts tiesību akti.

II SADAĻA

VIENVEIDĪGI NOTEIKUMI

3. pants

Izvēles brīvība

1. Līgumu reglamentē tiesību akti, kurus izvēlas puses. Izvēlei ir jābūt skaidri izteiktai vai pietiekami skaidri paustai līguma noteikumos vai pēc lietas apstākļiem. Puses pēc savas izvēles var izvēlēties tiesību aktus, kas piemērojami visam līgumam vai tikai tā daļai.

2. Puses var jebkurā laikā vienoties piemērot līgumam tiesību aktu, kas nav tas tiesību akts, kurš sākotnēji to reglamentēja, vai nu agrākas izvēles dēļ, kas izdarīta saskaņā ar šo pantu, vai saskaņā ar citiem šīs konvencijas noteikumiem. Jebkura pušu jauna vienošanās par piemērojamiem tiesību aktiem, kas veikta pēc līguma noslēgšanas, neskar tā formālo spēkā esamību saskaņā ar 9. pantu, kā arī nekaitē trešo personu tiesībām.

3. Fakts, ka puses ir izvēlējušās citas valsts tiesību aktu, izvēloties vai neizvēloties arī citas valsts tiesu iestādi, ja visi citi konkrētajā situācijā būtiskie elementi izvēles veikšanas laikā ir saistīti tikai ar vienu valsti, neskar to attiecīgās valsts tiesību normu piemērošanu, no kurām nevar atkāpties ar līgumu, turpmāk sauktām "imperatīvās normas".

4. Pušu vienošanās pastāvēšanu un spēkā esamību par piemērojamo tiesību aktu izvēli nosaka saskaņā ar 8., 9. un 11. pantu.

4. pants

Tiesību akti, ko piemēro, ja nav izdarīta izvēle

1. Ciktāl nav izdarīta izvēle attiecībā uz līgumam piemērojamajiem tiesību aktiem saskaņā ar 3. pantu, līgumu reglamentē tās valsts tiesību akti, ar kuru tas ir visciešāk saistīts. Tomēr nodalāmai līguma daļai, kura ir ciešāk saistīta ar citu valsti, izņēmuma kārtā var piemērot šīs citas valsts tiesību aktus.

2. Ievērojot šā panta 5. punktu, tiek pieņemts, ka līgums ir visciešāk saistīts ar valsti, kurā pusei, kurai ir jāveic līgumam raksturīgais izpildījums, līguma noslēgšanas laikā ir pastāvīgā dzīvesvieta vai, struktūras, kas ir vai nav juridiska persona, gadījumā, tās galvenā pārvalde. Tomēr, ja līgums tiek noslēgts saistībā ar attiecīgās puses nodarbošanos vai profesionālo darbību, attiecīgā valsts ir valsts, kurā atrodas galvenā komercdarbības vieta, vai, ja saskaņā ar līguma noteikumiem izpildījums ir jāveic citā komercdarbības vietā, kura nav galvenā komercdarbības vieta - valsts, kurā atrodas šī cita komercdarbības vieta.

3. Neatkarīgi no šā panta 2. punkta noteikumiem, ciktāl līguma priekšmets ir tiesības uz nekustamo īpašumu vai nekustamā īpašuma lietošanas tiesības, tiek pieņemts, ka līgums ir visciešāk saistīts ar valsti, kurā atrodas nekustamais īpašums.

4. Uz preču pārvadājuma līgumu neattiecas 2. punkta pieņēmums. Šāda līguma gadījumā, ja valsts, kurā līguma noslēgšanas laikā atrodas pārvadātāja galvenā komercdarbības vieta, ir arī valsts, kurā atrodas preču iekraušanas vieta vai izkraušanas vieta, vai nosūtītāja galvenā komercdarbības vieta, tiek pieņemts, ka līgums ir visciešāk saistīts ar attiecīgo valsti. Piemērojot šo punktu, vienreizējie līgumreisi un citi līgumi, kuru galvenais mērķis ir preču pārvadāšana, ir pielīdzināmi preču pārvadājuma līgumiem.

5. Ja raksturīgais izpildījums nav nosakāms, 2. punktu nepiemēro, un 2., 3. un 4. punkta pieņēmumus neņem vērā, ja no apstākļu kopuma izriet, ka līgums ir ciešāk saistīts ar citu valsti.

5. pants

Konkrēti patērētāju līgumi

1. Šo pantu piemēro līgumam, kura priekšmets ir preču vai pakalpojumu piegāde personai ("patērētājam") tādam nolūkam, kuru var uzskatīt par esošu ārpus tās nodarbošanās vai profesionālās darbības, vai līgumam par kredīta piešķiršanu šim nolūkam.

2. Neatkarīgi no 3. panta pušu veiktā tiesību akta izvēle nedrīkst patērētājam liegt aizsardzību, ko viņam nodrošina tās valsts imperatīvās normas, kurā atrodas viņa pastāvīgā dzīvesvieta:

— ja attiecīgajā valstī pirms līguma noslēgšanas viņam tika adresēts īpašs uzaicinājums vai ieteikums, un viņš šajā valstī no savas puses ir veicis visus nepieciešamos pasākumus, lai noslēgtu līgumu,

vai

— ja otra puse vai tās pārstāvis attiecīgajā valstī ir saņēmis patērētāja pasūtījumu,

vai

— ja līgums ir par preču pārdošanu un patērētājs ir ceļojis no attiecīgās valsts uz citu valsti un tur veicis pasūtījumu, ar noteikumu, ka patērētāja ceļojumu organizēja pārdevējs, lai mudinātu patērētāju pirkt.

3. Neatkarīgi no 4. panta līgumam, uz kuru attiecas šis pants, gadījumā, ja nav veikta izvēle saskaņā ar 3. pantu, piemēro tās valsts tiesību aktus, kurā atrodas patērētāja pastāvīgā dzīvesvieta, ja līgums ir noslēgts šā panta 2. punktā minētajos apstākļos.

4. Šo pantu nepiemēro attiecībā uz:

a) pārvadājuma līgumu;

b) līgumu par pakalpojumu sniegšanu, saskaņā ar kuru pakalpojumus sniedz patērētājam tikai un vienīgi valstī, kura nav viņa pastāvīgās dzīvesvietas valsts.

5. Neatkarīgi no 4. punkta šo pantu piemēro līgumam, kurš paredz ceļojuma un izmitināšanas apvienošanu par cenu, kurā šie izdevumi iekļauti.

6. pants

Individuālie darba līgumi

1. Neatkarīgi no 3. panta pušu izdarīta tiesību aktu izvēle darba līgumā neliedz darbiniekam to imperatīvo tiesību normu aizsardzību, kas būtu piemērojamas saskaņā ar 2. punktu, ja nav izdarīta izvēle.

2. Neatkarīgi no 4. panta darba līgumu, ja nav izdarīta izvēle saskaņā ar 3. pantu, reglamentē:

a) tās valsts tiesību akti, kurā darbinieks parasti veic savu līguma izpildes darbu, pat gadījumā, ja viņš uz laiku ir nodarbināts citā valstī;

vai

b) ja darbinieks parasti neveic savu darbu kādā vienā valstī - tās profesionālās darbības atrašanās vietas valsts, kurā darbinieks tika nolīgts, tiesību akti,

ja vien no visiem lietas apstākļiem neizriet, ka līgums ir ciešāk saistīts ar citu valsti, tādā gadījumā līgumu reglamentē šīs citas valsts tiesību akti.

7. pants

Imperatīvās normas

1. Piemērojot kādas valsts tiesību aktus saskaņā ar šo konvenciju, var atzīt citas valsts, ar kuru situācija ir cieši saistīta, tiesību aktu imperatīvās normas, ja un ciktāl saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem šādas normas ir jāpiemēro neatkarīgi no līgumam piemērojamajiem tiesību aktiem. Apsverot jautājumu par attiecīgo imperatīvo normu atzīšanu, ņem vērā to raksturu un mērķi, un to piemērošanas vai nepiemērošanas sekas.

2. Nekas šajā konvencijā neierobežo valsts, kurā atrodas tiesa, tiesību normu piemērošanu gadījumā, kad tās ir obligātas, neatkarīgi no tā, kurus tiesību aktus līgumam piemēro citos gadījumos.

8. pants

Materiāltiesiskā spēkā esamība

1. Līguma vai jebkura līguma noteikuma pastāvēšanu un spēkā esamību nosaka saskaņā ar tiesību aktiem, kas to reglamentētu saskaņā ar šo konvenciju gadījumā, ja attiecīgais līgums vai noteikums būtu bijis spēkā.

2. Tomēr puse var atsaukties uz savas pastāvīgās dzīvesvietas valsts tiesību aktiem, lai konstatētu to, ka tā nav piekritusi, ja no apstākļu kopuma izriet, ka nebūtu pamata konstatēt tās rīcības spēkā esamību saskaņā ar iepriekšējā punktā noteiktajiem tiesību aktiem.

9. pants

Formālā spēkā esamība

1. Līgums, kas noslēgts starp vienā valstī esošām personām, formāli ir spēkā, ja tas atbilst tā reglamentējošo tiesību aktu formālajām prasībām saskaņā ar šo konvenciju vai valsts, kurā tas noslēgts, tiesību aktiem.

2. Līgums, kas noslēgts starp dažādās valstīs esošām personām, formāli ir spēkā, ja tas atbilst tā reglamentējošo tiesību aktu formālajām prasībām saskaņā ar šo konvenciju vai kādas no šo valstu tiesību aktiem.

3. Ja līgumu noslēdzis pārstāvis, 1. un 2. punktā attiecīgā valsts ir pārstāvja darbības vietas valsts.

4. Darbība, kas ir vērsta uz juridisku seku radīšanu attiecībā uz esošu vai paredzamu līgumu, formāli ir spēkā, ja tā atbilst to tiesību aktu formālajām prasībām, kas saskaņā ar šo konvenciju reglamentē vai tām būtu jāreglamentē šis līgums, vai ja tā atbilst darbības veikšanas vietas valsts tiesību aktu formālajām prasībām.

5. Iepriekšējie punkti neattiecas uz līgumu, kuram piemēro 5. pantu un kurš ir noslēgts 5. panta 2. punktā minētajos apstākļos. Attiecīgā līguma formālo spēkā esamību nosaka saskaņā ar patērētāja pastāvīgās dzīvesvietas valsts tiesību aktiem.

6. Neatkarīgi no šā panta 1. līdz 4. punkta līgums, kura priekšmets ir tiesības uz nekustamo īpašumu vai nekustamā īpašuma lietošanas tiesības, ir pakļauts īpašuma atrašanās vietas valsts tiesību aktu obligātajām prasībām attiecībā uz līguma veidu, ja saskaņā ar šiem tiesību aktiem šādas prasības tiek noteiktas neatkarīgi no līguma noslēgšanas vietas valsts un neatkarīgi no līgumu reglamentējošiem tiesību aktiem.

10. pants

Piemērojamo tiesību aktu darbības joma

1. Tiesību akti, ko piemēro līgumam saskaņā ar šīs konvencijas 3. līdz 6. un 12. pantu, konkrēti reglamentē:

a) tulkošanu;

b) izpildi;

c) līguma laušanas sekas, tostarp zaudējumu apmēra novērtēšanu, ciktāl tas noteikts tiesību normās, tiesas pilnvaru, kas tai piešķirtas ar procesuālajām tiesībām, robežās;

d) dažādus saistību izbeigšanas veidus, rīcības priekšrakstus un ierobežojumus;

e) sekas līguma atzīšanai par spēkā neesošu.

2. Attiecībā uz izpildes veidu un neatbilstīgas izpildes gadījumā veicamajiem pasākumiem ņem vērā līguma izpildes vietas valsts tiesību aktus.

11. pants

Rīcībnespēja

Starp vienā valstī esošām personām noslēgta līguma gadījumā fiziskā persona, kura būtu rīcībspējīga saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem, var atsaukties uz savu rīcībnespēju, kas izriet no citas valsts tiesību aktiem, tikai gadījumā, ja otra līguma puse zināja par šo rīcībnespēju līguma noslēgšanas laikā vai nezināja nolaidības dēļ.

12. pants

Brīvprātīga cesija

1. Pret citu personu ("parādnieku") vērstu prasījumu brīvprātīgas nodošanas gadījumā cesionāra un cedenta savstarpējās saistības reglamentē tiesību akti, kurus saskaņā ar šo konvenciju piemēro attiecībā uz līgumu starp cesionāru un cedentu.

2. Tiesības, kas reglamentē cedēto saistību, nosaka tās cedēšanas iespējamību, cesionāra un parādnieka attiecības, nosacījumus, ar kuriem cedētais prasījums var tikt vērsts pret parādnieku, un jebkuru jautājumu attiecībā uz parādnieka saistību izpildi.

13. pants

Subrogācija

1. Gadījumā, ja personai ("kreditoram") ir uz līguma pamata celta prasība pret citu personu ("parādnieku"), un trešajai personai ir pienākums apmierināt kreditoru, vai tā ir faktiski apmierinājusi kreditoru attiecīgās saistības izpildē, tiesību akti, kas nosaka trešās personas pienākumu apmierināt kreditoru, nosaka, vai attiecīgā trešā persona ir tiesīga izmantot pret parādnieku tās tiesības, kas kreditoram bija attiecībā pret parādnieku saskaņā ar viņu attiecības reglamentējošiem tiesību aktiem, un tādā gadījumā – to, vai šī trešā persona var to darīt pilnā vai tikai ierobežotā apmērā.

2. Tas pats attiecas uz gadījumu, kad vairākas personas atbild par vienu un to pašu uz līguma pamata celtu prasību un viena no tām kreditoru ir apmierinājusi.

14. pants

Pierādīšanas pienākums

1. Saskaņā ar šo konvenciju līgumu reglamentējošos tiesību aktus piemēro, ciktāl tie līgumtiesību aktos ietver normas, kuras rada tiesību prezumpciju vai nosaka pierādīšanas pienākumu.

2. Līgumu vai uz juridisku seku radīšanu vērstu darbību var pierādīt ar jebkuru no pierādīšanas veidiem, ko atzinusi dalībvalsts, kurā atrodas tiesa, vai ar kādu no 9. pantā norādītajiem tiesību aktiem, saskaņā ar kuriem šis līgums vai darbība formāli ir spēkā, ar noteikumu, ka šāds pierādīšanas paņēmiens var tikt izmantots tiesā.

15. pants

Atgriezeniskās norādes nepiemērojamība

Šajā konvencijā norādītā attiecīgās valsts tiesību aktu piemērošana nozīmē to attiecīgajā valstī spēkā esošo tiesību normu piemērošanu, kas nav starptautisko privāttiesību normas.

16. pants

"Ordre public"

Šajā konvencijā norādīto attiecīgās valsts tiesību aktu piemērošanu var atteikt tikai gadījumā, ja šāda piemērošana ir acīmredzami nesaderīga ar tiesas atrašanās vietas valsts sabiedrisko kārtību ("*ordre public*").

17. pants

Piemērošana bez atpakaļejoša spēka

Šo konvenciju Līgumslēdzējā valstī piemēro attiecībā uz līgumiem, kuri ir noslēgti pēc datuma, kad šī konvencija ir stājusies spēkā attiecībā uz minēto valsti.

18. pants

Vienveidīga tulkošana

Tulkojot un piemērojot iepriekšminētās vienveidīgās normas, ņem vērā to starptautisko raksturu un vēlamību nodrošināt vienveidīgumu to tulkošanā un piemērošanā.

19. pants

Valstis ar vairākām tiesību sistēmām

1. Gadījumā, kad kāda valsts ietver vairākas teritoriālās vienības, no kurām katrai ir savas tiesību normas attiecībā uz līgumsaistībām, nolūkā noteikt saskaņā ar šo konvenciju piemērojamos tiesību aktus katra teritoriālā vienība ir pielīdzināma valstij.

2. Valstī, kuras dažādām teritoriālajām vienībām ir savas tiesību normas, kas reglamentē līgumsaistības, nav pienākuma piemērot šo konvenciju attiecībā uz kolīzijām tikai starp attiecīgo vienību tiesību aktiem.

20. pants

Kopienas tiesību prioritāte

Šī konvencija neietekmē to noteikumu piemērošanu, kuri attiecībā uz konkrētiem jautājumiem nosaka tās tiesību kolīziju normas, kas attiecas uz līgumsaistībām un ir vai tiks ietvertas Eiropas Kopienu iestāžu tiesību aktos vai attiecīgās valsts tiesību aktos, kuri ir saskaņoti iepriekšminēto tiesību aktu īstenošanas gaitā.

21. pants

Attiecības ar citām konvencijām

Šī konvencija neskar to starptautisko konvenciju piemērošanu, attiecībā uz kurām Līgumslēdzēja valsts ir vai kļūst puse.

22. pants

Atrunas

1. Parakstīšanas, ratifikācijas, pieņemšanas vai apstiprināšanas laikā jebkura Līgumslēdzēja valsts var paturēt tiesības nepiemērot:

a) 7. panta 1. punktu;

b) 10. panta 1. punkta e) apakšpunktu.

2. Turklāt jebkura Līgumslēdzēja valsts var, paziņojot par šīs konvencijas piemērošanas paplašināšanu saskaņā ar 27. panta 2. punktu, veikt vienu vai vairākas šādas atrunas attiecībā uz tās piemērošanu visās vai kādās konkrētās paplašinājumā minētajās teritorijās.

3. Jebkura Līgumslēdzēja valsts var jebkurā laikā atteikties no tās izdarītajām atrunām; šāda atruna zaudē spēku ar trešā kalendārā mēneša pirmo dienu pēc paziņojuma par atteikšanos no atrunas.

III SADAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

23. pants

1. Ja pēc dienas, kad šī konvencija ir stājusies spēkā attiecībā uz Līgumslēdzēju valsti, attiecīgā valsts vēlas pieņemt kādu jaunu tiesību kolīziju normu attiecībā uz konkrētu līgumu kategoriju, uz kuru attiecas šī konvencija, tā paziņo par savu nodomu pārējām parakstītājvalstīm ar Eiropas Kopienu Padomes ģenerālsekretāra starpniecību.

2. Sešu mēnešu laikā pēc paziņojuma iesniegšanas ģenerālsekretāram, jebkura parakstītājvalsts var lūgt viņu rīkot konsultācijas starp parakstītājvalstīm, lai panāktu vienošanos.

3. Ja neviena parakstītājvalsts minētajā termiņā nav lūgusi konsultācijas vai ja divu gadu laikā pēc paziņojuma iesniegšanas Ģenerālsekretāram konsultāciju laikā nav panākta vienošanās, ieinteresētā Līgumslēdzēja valsts var norādītā veidā izdarīt grozījumus savās tiesībās. Par attiecīgās valsts veiktajiem pasākumiem pārējām parakstītājvalstīm paziņo ar Eiropas Kopienu Padomes ģenerālsekretāra starpniecību.

24. pants

1. Ja pēc dienas, kad šī konvencija ir stājusies spēkā attiecībā uz Līgumslēdzēju valsti, attiecīgā valsts vēlas kļūt par tādas daudzpusējas konvencijas pusi, kuras pamatmērķis vai viens no pamatmērķiem ir noteikt starptautisko privāttiesību normas attiecībā uz kādu no šajā konvencijā reglamentētajiem jautājumiem, tiek piemērota 23. pantā noteiktā procedūra. Tomēr iepriekšminētā panta 3. punktā minēto divu gadu termiņu saīsina līdz vienam gadam.

2. Iepriekšējā punktā minētā procedūra nav jāievēro, ja kāda Līgumslēdzēja valsts vai kāda no Eiropas Kopienām jau ir šādas daudzpusējas konvencijas puse vai attiecīgās konvencijas mērķis ir pārskatīt konvenciju, kuras puse attiecīgā valsts jau ir, vai ja tā ir saskaņā ar Eiropas Kopienu dibināšanas Līgumiem noslēgta konvencija.

25. pants

Ja Līgumslēdzēja valsts uzskata, ka ar šo konvenciju panākto vienveidību skar tādu nolīgumu noslēgšana, uz kuriem neattiecas 24. panta 1. punkts, attiecīgā valsts var lūgt Eiropas Kopienu Padomes ģenerālsekretāru rīkot konsultācijas starp šīs konvencijas parakstītājvalstīm.

26. pants

Jebkura Līgumslēdzēja valsts var pieprasīt šīs konvencijas pārskatīšanu. Šādā gadījumā Eiropas Kopienu Padomes priekšsēdētājs sasauc pārskatīšanas konferenci.

27. pants

1. Šo konvenciju piemēro Līgumslēdzēju valstu Eiropas teritorijās, ietverot Grenlandi, un visā Francijas Republikas teritorijā.

2. Neatkarīgi no 1. punkta:

a) šo konvenciju nepiemēro Farēru salām, ja vien Dānijas Karaliste neveic deklarāciju par pretējo;

b) šo konvenciju nepiemēro nevienā ārpus Apvienotās Karalistes Eiropā esošā teritorijā, par kuras starptautiskajām attiecībām atbild Apvienotā Karaliste, ja vien Apvienotā Karaliste neveic deklarāciju par pretējo attiecībā uz jebkuru šādu teritoriju;

c) šo konvenciju piemēro Nīderlandes Antiļu salām, ja Nīderlandes Karaliste veic deklarāciju šajā sakarā.

3. Attiecīgās deklarācijas var veikt jebkurā laikā, paziņojot Eiropas Kopienu Padomes ģenerālsekretāram.

4. Tiesvedību Apvienotajā Karalistē, pārsūdzot tādu tiesu nolēmumus, kuras atrodas kādā no 2. punkta b) apakšpunktā minētajām teritorijām, uzskata par tiesvedību, kas notiek šādās tiesās.

28. pants

1. Sākot ar 1980. gada 19. jūniju šo konvenciju var parakstīt valstis, kuras ir Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līguma puses.

2. Šo konvenciju ratificē, pieņem vai apstiprina parakstītājvalstis. Ratifikācijas, pieņemšanas vai apstiprināšanas raksti tiek deponēti Eiropas Kopienu Padomes ģenerālsekretāram.

29. pants

1. Šī konvencija stājas spēkā trešā mēneša pirmajā dienā pēc septītā ratifikācijas, pieņemšanas vai apstiprināšanas instrumenta saņemšanas.

2. Šī konvencija stājas spēkā katrā parakstītājvalstī, kura to ratificē, pieņem vai apstiprina vēlāk, trešā mēneša pirmajā dienā pēc attiecīgā ratifikācijas, pieņemšanas vai apstiprināšanas instrumenta saņemšanas.

30. pants

1. Šī konvencija ir spēkā 10 gadus pēc tās stāšanās spēkā saskaņā ar 29. panta 1. punktu, pat attiecībā uz valstīm, kurās tā ir stājusies spēkā vēlāk.

2. Ja šī konvencija nav denonsēta, tā ir uzskatāma par pagarinātu ik pēc pieciem gadiem.

3. Līgumslēdzēja valsts, kura vēlas denonsēt šo konvenciju, paziņo par to Eiropas Kopienu Padomes ģenerālsekretāram ne vēlāk kā sešus mēnešus pirms attiecīgā 10 vai 5 gadu laikposma izbeigšanās. Denonsēšana var attiekties tikai uz kādu teritoriju, uz kuru ir tikusi paplašināta šīs konvencijas piemērošana, veicot deklarāciju saskaņā 27. panta 2. punktu.

4. Denonsēšana ir spēkā tikai attiecībā uz to valsti, kura par to ir paziņojusi. Šī konvencija paliks spēkā visu pārējo Līgumslēdzēju valstu starpā.

31. pants

Valstīm, kuras ir Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līguma puses, Eiropas Kopienu Padomes ģenerālsekretārs paziņo par:

a) parakstīšanu;

b) katra ratifikācijas, pieņemšanas vai apstiprināšanas instrumenta deponēšanu;

c) šīs konvencijas spēkā stāšanās dienu;

d) paziņojumiem, kas veikti atbilstīgi 23., 24., 25., 26., 27. un 30. pantam;

e) 22. pantā minētajām atrunām un atteikšanos no paturētajām tiesībām.

32. pants

Protokols, kas pievienots šai konvencijai, ir tās sastāvdaļa.

33. pants

Šīs konvencijas oriģinālu vienā eksemplārā angļu, dāņu, franču, holandiešu, itāļu, īru un vācu valodā deponē Eiropas Kopienu Padomes Sekretariāta arhīvā; šie teksti ir vienlīdz autentiski. Ģenerālsekretārs izsniedz apliecinātu kopiju visu parakstītājvalstu valdībām.

To apliecinot, pilnvarotie ir parakstījuši šo konvenciju.

Romā, tūkstoš deviņi simti astoņdesmitā gada deviņpadsmitajā jūnijā.

[paraksti]

PROTOKOLS

Augstās līgumslēdzējas puses vienojušās par šādu noteikumu, kurš ir pievienojams Konvencijai:

Neatkarīgi no Konvencijas noteikumiem Dānija drīkst saglabāt *Søloven* (jūrniecības likuma) 169. punkta tiesību normas attiecībā uz preču jūras pārvadājumiem piemērojamajiem tiesību aktiem un drīkst pārskatīt šīs normas, neievērojot šīs konvencijas 23. pantā noteikto procedūru.

To apliecinot, pilnvarotie ir parakstījuši šo protokolu.

Romā, tūkstoš deviņi simti astoņdesmitā gada deviņpadsmitajā jūnijā.

[paraksti]

KOPĪGĀ DEKLARĀCIJA

Beļģijas Karalistes, Dānijas Karalistes, Vācijas Federatīvās Republikas, Francijas Republikas, Īrijas, Itālijas Republikas, Luksemburgas Lielhercogistes, Nīderlandes Karalistes un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes valdības,

parakstot Konvenciju par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām;

vēloties nodrošināt iespējami efektīvu šīs konvencijas piemērošanu;

vēloties novērst atšķirības šīs konvencijas interpretācijā, kas mazinātu tās vienojošo spēku;

paziņo par savu gatavību:

1. Izskatīt iespēju piešķirt konkrētos jautājumos jurisdikciju Eiropas Kopienu Tiesai un, vajadzības gadījumā, apspriest vienošanos šai nolūkā;

2. Organizēt regulāras sanāksmes starp to pārstāvjiem.

To apliecinot, pilnvarotie ir parakstījuši šo deklarāciju.

[paraksti]

KOPĪGĀ DEKLARĀCIJA

Konvencijas par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām, parakstīšanas laikā Beļģijas Karalistes, Dānijas Karalistes, Vācijas Federatīvās Republikas, Francijas Republikas, Īrijas, Itālijas Republikas, Luksemburgas Lielhercogistes, Nīderlandes Karalistes un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes valdības,

I. Vēloties izvairīties ciktāl tas ir iespējams no tiesību kolīziju normu izkliedes vairākos instrumentos un šo normu dažādības, pauž vēlmi, ka Eiropas Kopienas iestādes, pildot tām piešķirtas pilnvaras saskaņā ar Līgumiem, ar kuriem tās tika izveidotas, centīsies, kur tas ir nepieciešams, pieņemt kolīziju tiesību normas, kas, ciktāl tas ir iespējams, ir atbilstīgas šajā konvencijā noteiktajam;

II. Paziņo par savu nodomu kopš šīs konvencijas parakstīšanas brīža līdz kļūstot saistītām ar 24.pantu, konsultēties savā starpā, ja viena no Līgumslēdzējām valstīm vēlas kļūt par tādas konvencijas dalībvalsti, attiecībā uz kuru tiktu piemērota 24. pantā noteiktā procedūra;

III. Ņemot vērā Konvencijas par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām, ieguldījumu tiesību kolīziju normu vienveidošanā Eiropas Kopienās, pauž savu viedokli, ka katrai valstij, kas kļūst par Eiropas Kopienu dalībvalsti, būtu jāpievienojas šai konvencijai.

PIRMAIS PROTOKOLS

par to, ka Eiropas Kopienu Tiesa interpretē Konvenciju par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām, kas atvērta parakstīšanai Romā, 1980. gada 19. jūnijā

EIROPAS EKONOMIKAS KOPIENAS DIBINĀŠANAS LĪGUMA AUGSTĀS LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES,

ŅEMOT VĒRĀ Kopīgo deklarāciju, kas pievienota Konvencijai par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām, kura atvērta parakstīšanai Romā, 1980. gada 19. jūnijā,

IR NOLĒMUŠAS noslēgt protokolu, piešķirot Eiropas Kopienu Tiesai minētās konvencijas interpretācijas jurisdikciju, un šajā nolūkā ir iecēlušas par saviem pilnvarotajiem:

[Dalībvalstu pilnvarotās personas]

KURI, tiekoties Eiropas Kopienu Padomē, iepazinušies ar pārējo Pušu pilnvarām un atzinuši tās par likumīgām un spēkā esošām,

IR VIENOJUŠIES PAR TURPMĀKO.

1. pants

Eiropas Kopienu Tiesas jurisdikcijā ietilpst nolēmumu pieņemšana par šādu dokumentu interpretāciju:

a) Konvencija par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām, kura atvērta parakstīšanai Romā, 1980. gada 19. jūnijā, turpmāk "Romas konvencija";

b) Konvencija par to valstu pievienošanos Romas konvencijai, kuras kļuvušas par Eiropas Kopienu dalībniecēm kopš tās atvēršanas parakstīšanai;

c) šis protokols.

2. pants

Visas turpmāk norādītās tiesas var lūgt Eiropas Kopienu Tiesu sniegt prejudiciālu nolēmumu jautājumā, kas izvirzīts tās izskatīšanā esošā lietā un attiecas uz 1. pantā minēto dokumentu noteikumu interpretāciju, ja šīs tiesas uzskata, ka lēmums šādā jautājumā ir nepieciešams, lai tās varētu pieņemt spriedumu:

a) — Beļģijā:

la Cour de cassation (het Hof van Cassatie) un *le Conseil d'Etat (de Raad van State)*,

— Dānijā:

Højesteret,

— Vācijas Federatīvajā Republikā:

die obersten Gerichtshoefe des Bundes,

— Grieķijā:

Τα ανώτατα Δικαστήρια,

— Spānijā:

el Tribunal Supremo,

— Francijā:

la Cour de cassation un *le Conseil d'Etat,*

— Īrijā:

the Supreme Court,

— Itālijā:

la Corte suprema di cassazione un *il Consiglio di Stato,*

— Luksemburgā:

la Cour Supérieure de Justice, kad tā darbojas kā *Cour de cassation*,

— Nīderlandē:

de Hoge Raad,

— Portugālē:

o Supremo Tribunal de Justiça and o Supremo Tribunal Administrativo,

— Apvienotajā Karalistē:

the House of Lords un citas tiesas, kuru spriedumi nav pārsūdzami apelācijas kārtībā;

b) Līgumslēdzēju valstu tiesas, kad tās darbojas kā apelācijas tiesas.

3. pants

1. Līgumslēdzējas valsts kompetenta iestāde var lūgt Eiropas Kopienu Tiesu sniegt nolēmumu jautājumā par 1. pantā minētajos dokumentos ietverto noteikumu interpretāciju, ja šīs valsts tiesu pieņemti spriedumi ir pretrunā ar interpretāciju, ko sniegusi Eiropas Kopienu Tiesa, vai kas sniegts ar citas 2. pantā minētas Līgumslēdzējas valsts tiesas spriedumu. Šis punkts attiecas tikai uz spriedumiem, kas ir *res judicata*.

2. Interpretācija, ko sniegusi Eiropas Kopienu Tiesa, atbildot uz šādu lūgumu, nedrīkst ietekmēt spriedumus, kas bijuši par pamatu interpretācijas lūgumam.

3. Līgumslēdzēju valstu Augstākās apelācijas tiesas ģenerālprokurori vai citas Līgumslēdzējas valsts ieceltas iestādes ir tiesīgas lūgt Eiropas Kopienu Tiesu pieņemt nolēmumu par interpretāciju saskaņā ar 1. punktu.

4. Eiropas Kopienu Tiesas sekretārs paziņo par Līgumslēdzēju valstu lūgumu Eiropas Kopienas Komisijai un Padomei; tām ir tiesības divu mēnešu laikā no paziņojuma saņemšanas iesniegt Tiesai lietas izklāstu vai rakstiskus apsvērumus.

5. Sakarā ar šajā punktā noteikto lietvedību netiek iekasētas nekādas nodevas vai maksas, vai izdevumi.

4. pants

1. Ja šajā protokolā nav noteikts citādi, Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līguma un tam pievienotā Protokola par Eiropas Kopienu Tiesas Statūtiem noteikumi, kas tiek piemēroti, kad Eiropas Kopienu Tiesa tiek lūgta sniegt prejudiciālu nolēmumu, attiecas arī uz visu lietvedību sakarā ar 1. pantā minēto dokumentu interpretāciju.

2. Ja nepieciešams, Eiropas Kopienu Tiesas reglaments tiek koriģēts un papildināts saskaņā ar Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līguma 188. pantu.

5. pants

Parakstītājvalstis ratificē šo protokolu. Ratifikācijas instrumentus deponē Eiropas Kopienu Padomes ģenerālsekretāram.

6. pants

1. Lai šis protokols stātos spēkā, tas jāratificē septiņām valstīm, attiecībā uz kurām ir spēkā Romas konvencija. Šis protokols stājas spēkā trešā mēneša pirmajā dienā pēc tam, kad pēdējā no valstīm, kam jāveic šī darbība, ir deponējusi ratifikācijas instrumentu. Bet, ja Otrais protokols par noteiktu pilnvaru piešķiršanu Eiropas Kopienu Tiesai interpretēt Konvenciju par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām, kura atvērta parakstīšanai Romā, 1980. gada 19. jūnijā, noslēgts Briselē, 1988. gada 19. decembrī, stājas spēkā vēlākā datumā, šis protokols stājas spēkā Otrā protokola spēkā stāšanās dienā.

2. Jebkāda ratifikācija pēc šā protokola spēkā stāšanās ir spēkā no trešā mēneša pirmās dienas pēc tam, kad deponēts ratifikācijas instruments, ar noteikumu, ka ir stājusies spēkā Romas konvencijas ratifikācija, pieņemšana vai apstiprināšana no šīs valsts puses.

7. pants

Eiropas Kopienu Padomes ģenerālsekretārs paziņo parakstītājvalstīm par:

a) katra ratifikācijas instrumenta deponēšanu;

b) šā protokola spēkā stāšanās datumu;

c) katru iecelšanu, par ko paziņots saskaņā ar 3. panta 3. punktu;

d) katru paziņojumu saskaņā ar 8. pantu.

8. pants

Līgumslēdzējas valstis paziņo Eiropas Kopienu Padomes ģenerālsekretāram savu tiesību aktu tekstus, kas rada nepieciešamību mainīt 2. panta a) punktā norādīto tiesu sarakstu.

9. pants

Šis protokols paliek spēkā, kamēr ir spēkā Romas konvencija, saskaņā ar minētas konvencijas 30. pantā noteiktajiem nosacījumiem.

10. pants

Jebkura Līgumslēdzēja valsts var lūgt šā protokola pārskatīšanu. Tādā gadījumā Eiropas Kopienu Padomes priekšsēdētājs sasauc pārskatīšanas konferenci.

11. pants

Šā protokola oriģinālu vienā eksemplārā angļu, dāņu, franču, grieķu, holandiešu, īru, itāļu, portugāļu, spāņu un vācu valodā deponē Eiropas Kopienu Padomes Ģenerālsekretāra arhīvā; visi desmit teksti ir vienlīdz autentiski. Ģenerālsekretārs izsniedz apliecinātu kopiju visu parakstītājvalstu valdībām.

To apliecinot, pilnvarotie ir parakstījuši šo protokolu.

Briselē, tūkstoš deviņi simti astoņdesmit astotā gada deviņpadsmitajā decembrī.

[paraksti]

KOPĪGĀS DEKLARĀCIJAS

Kopīgā deklarācija

Beļģijas Karalistes, Dānijas Karalistes, Vācijas Federatīvās Republikas, Grieķijas Republikas, Spānijas Karalistes, Francijas Republikas, Īrijas, Itālijas Republikas, Luksemburgas Lielhercogistes, Nīderlandes Karalistes, Portugāles Republikas un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes valdības,

parakstot Pirmo protokolu par to, ka Eiropas Kopienu Tiesa interpretē Konvenciju par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām, kura atvērta parakstīšanai Romā, 1980. gada 19. jūnijā;

vēloties nodrošināt iespējami efektīvu un vienotu šīs konvencijas piemērošanu,

paziņo par savu gatavību sadarbībā ar Eiropas Kopienu Tiesu organizēt informācijas apmaiņu par spriedumiem, kuri ir *res judicata* un kurus saskaņā ar Konvenciju par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām, pieņēmušas minētā protokola 2. pantā norādītās tiesas. Informācijas apmaiņa ietver:

— kompetentas valsts iestādes nosūta Eiropas Kopienu Tiesai 2. panta a) punktā minēto tiesu pieņemtos spriedumus un 2. panta b) punktā minēto tiesu pieņemtos nozīmīgos spriedumus,

— Eiropas Kopienu Tiesa klasificē un dokumentāri izmanto šos spriedumus, ciktāl tas nepieciešams, sastāda izrakstus un tulkojumus un publicē īpaši svarīgus spriedumus,

— Eiropas Kopienu Tiesa paziņo par dokumentāriem materiāliem protokola parakstītājvalstu kompetentajām valsts iestādēm un Eiropas Kopienu Komisijai un Padomei.

To apliecinot, pilnvarotie ir parakstījuši šo kopīgo deklarāciju.

Briselē, tūkstoš deviņi simti astoņdesmit astotā gada deviņpadsmitajā decembrī.

[paraksti]

Kopīgā deklarācija

Beļģijas Karalistes, Dānijas Karalistes, Vācijas Federatīvās Republikas, Grieķijas Republikas, Spānijas Karalistes, Francijas Republikas, Īrijas, Itālijas Republikas, Luksemburgas Lielhercogistes, Nīderlandes Karalistes, Portugāles Republikas un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes valdības,

parakstot Pirmo protokolu par to, ka Eiropas Kopienu Tiesa interpretē Konvenciju par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām, kura atvērta parakstīšanai Romā, 1980. gada 19. jūnijā;

ņemot vērā kopīgo deklarāciju, kura pievienota Konvencijai par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām;

vēloties nodrošināt iespējami efektīvu un vienotu šīs konvencijas piemērošanu;

vēloties novērst atšķirības šīs konvencijas interpretācijā, kas mazinātu tās vienojošo spēku,

izsaka viedokli, ka katrai valstij, kas kļūst par Eiropas Kopienu dalībvalsti, būtu jāpievienojas šim protokolam.

To apliecinot, pilnvarotie ir parakstījuši šo kopīgo deklarāciju.

Briselē, tūkstoš deviņi simti astoņdesmit astotā gada deviņpadsmitajā decembrī.

[paraksti]

OTRAIS PROTOKOLS

par noteiktu pilnvaru piešķiršanu Eiropas Kopienu tiesai interpretēt Konvenciju par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām

EIROPAS EKONOMIKAS KOPIENAS DIBINĀŠANAS LĪGUMA AUGSTĀS LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES,

TĀ KĀ Konvencija par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām, kura atvērta parakstīšanai Romā, 1980. gada 19. jūnijā, turpmāk "Romas konvencija", stāsies spēkā pēc septītā ratifikācijas, atzīšanas vai apstiprināšanas dokumenta deponēšanas,

TĀ KĀ Romas konvencijā ietverto noteikumu vienotai piemērošanai nepieciešams izveidot mehānismu, kas nodrošinātu vienotu interpretāciju, un tā kā šajā sakarā Eiropas Kopienu Tiesai būtu jāpiešķir attiecīgas pilnvaras vēl pirms Romas konvencijas spēkā stāšanās attiecībā uz visām Eiropas Ekonomikas kopienas dalībvalstīm,

IR NOLĒMUŠAS noslēgt šo protokolu, un šajā nolūkā iecēlušas par saviem pilnvarotajiem:

[dalībvalstu ieceltie pilnvarotie]

KURI, tiekoties Eiropas Kopienu Padomē, iepazinušies ar pārējo Pušu pilnvarām un atzinuši tās par likumīgām un spēkā esošām,

IR VIENOJUŠIES PAR TURPMĀKO.

1. pants

1. Eiropas Kopienu Tiesai attiecībā uz Romas konvenciju ir jurisdikcija, kas tai piešķirta saskaņā ar Pirmo protokolu par to, ka Eiropas Kopienu Tiesa interpretē Konvenciju par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām, kura atvērta parakstīšanai Romā, 1980. gada 19. jūnijā, kurš noslēgts Briselē, 1988. gada 19. decembrī. Tiek piemērots Protokols par Eiropas Kopienu Tiesas Statūtiem un Eiropas Kopienu Tiesas reglaments.

2. Eiropas Kopienu Tiesas reglaments tiek vajadzības gadījumā pielāgots un papildināts saskaņā ar Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līguma 188. pantu.

2. pants

Parakstītājvalstis ratificē šo protokolu. Ratifikācijas instrumentus deponē Eiropas Kopienu Padomes ģenerālsekretāram.

3. pants

Šis protokols stājas spēkā trešā mēneša pirmajā datumā pēc tam, kad pēdējā parakstītājvalsts ir deponējusi ratifikācijas instrumentu, pabeidzot šo formalitāti.

4. pants

Šā protokola oriģinālu vienā eksemplārā angļu, dāņu, franču, grieķu, holandiešu, īru, itāļu portugāļu, somu, spāņu, vācu un zviedru valodā deponē Eiropas Kopienu Padomes Ģenerālsekretariāta arhīvā; visi desmit teksti ir vienlīdz autentiski. Ģenerālsekretārs izsniedz apliecinātu kopiju visu parakstītājvalstu valdībām.

To apliecinot, pilnvarotie ir parakstījuši šo protokolu.

Briselē, tūkstoš deviņi simti astoņdesmit astotā gada deviņpadsmitajā decembrī.

[paraksti]